

## Etapy historického zkoumání, parametry diplomových (bakalářských, magisterských) prací

### Základní etapy historikovy práce:

[Viz příručky Úvod do dějepisu]

- a) *Heuristika* (práce s bibliografiemi, encyklopediemi, slovníky aj. příručkami).
- b) *Kritika* (vnější a vnitřní kritika pramenů a literatury; zjištění informačního potenciálu pramenů).
- c) *Interpretace (hermeneutika)* (kontextualizace v rámci studovaného tématu, regionu).
- d) *Syntéza* (kontextualizace v rámci současné historiografie, tedy současného stavu poznání).

### Diplomová práce, její formální náležitosti, zásady:

[Viz IS MUNI – veřejné zpřístupnění všech závěrečných prací v archivu závěrečných prací]

- a) *Formální požadavky* dle FF MU (úprava, titulní list, obsah atd.).
- b) *Vymezení tématu* (cíl práce) a *metodologické vymezení autora*.
- c) *Shrnutí dosavadního bádání* (přehled a zhodnocení literatury); *charakteristika použitých pramenů* (výsledky historické kritiky: problémy, provenience, druhy pramenů, věrohodnost).
- d) *Vědecký aparát* = bibliografické citace, poznámky a vysvětlivky.
- e) *Závěr* = syntéza, celkové zhodnocení výsledků (nikoli resumé).
- f) *Seznam použitých pramenů a literatury* (prameny nevydané, prameny vydané, literatura).

### Používání vědeckého jazyka:

- Terminologie a slovní spojení, grafické značky, zkratky, symboly, schémata apod.
- Užívání přesných definic a kategorií, jasná a logická stavba vět a přehledná struktura práce (kapitoly).
- Objasňování tezí prostřednictvím důkazů, postup od výchozího konstatování k rekonstrukci určité historické skutečnosti a následnému provedení důkazu a vyvození závěru.
- Používané výrazové strategie: definice, klasifikace (objasnění vzoru, zařazení do systému), komparace a stavění do protikladu (co je podobné?, co je odlišné?), analýza (souvislost jednotlivých prvků), argumentace (prokázání tvrzení).
- Tzv. „strukturované otázky“, cílené na určité téma: Co (co byla průmyslová revoluce?), kdo (kdo nebo co způsobilo průmyslovou revoluci?), kdy (epocha, léta, dny apod.), jak (jakými prostředky byla způsobena průmyslová revoluce?), proč (z jakého důvodu proběhla průmyslová revoluce?), do jaké míry (recepce, prosazení, vliv).